

Alman Federal Mahkeme Kararları

Çev: Alpay HEKİMLER*

Avrupa Adalet Divanı

Karar Tarihi : 22. 02. 2018
Sayısı : C - 103/16

Toplu işçi çıkartılması halinde, hamile olan bir işçinin de iş sözleşmesi feshedilebilir.

Özü:

Bir işyerinde toplu işçi çıkartılması söz konusu ise, hamile olan bir işçinin de iş sözleşmesi feshedilebilir. Ancak işten çıkartılma gerekçesi işçinin hamiliğine dayandırılmaz. Bunun ile birlikte, işveren işçiye feshin gerekçelerini ve de fesih kararına ilişkin hangi kriterlere bağlı olarak kendisinin seçilmiş olduğunun bildirilmesi gerekir.

Olay:

İspanyol Bankia adlı işveren, toplu halde işçi çıkarmayı planladığından ötürü işçileri temsil eden organ ile görüşme sürecini başlatmıştır. Müzakere komisyonu yapılan görüşmeler neticesinde, hangi kriterlere göre işçilerin belirlenip iş sözleşmelerin feshedileceği konusunda karara varmışlardır. Bankia belirlenen bu kriterler doğrultusunda hamile olan bir işçi ile aralarındaki iş sözleşmesini de feshetmiştir. Fesih bildiriminde, işletme yönetiminin yapmış olduğu değerlendirme sürecinin sonucunda, işçinin çalışmakta olduğu merkezin en düşük puantajı aldığını ve bu nedenle kapsamlı bir biçimde yeniden personel yapılandırılmasına gidileceğinden ötürü, iş sözleşmesinin feshedilmiş olduğu bildirilmiştir.

Davacı işçi, İş Mahkemesine işe iade davası açmıştır. İş Mahkemesi, davalı işveren lehine karar vermiştir. Bunun üzerine davacı Katalonya Yüksek Mahkemesine temiz başvurusunda bulunmuştur. Katalonya Yüksek Mahkemesi de, Avrupa Adalet Divanına başvurmak suretiyle, dava konusu olay bağlamında hamile işçilerin sağlık ve güvenliklerinin korunmasına ilişkin hükümleri düzenleyen 92/85/EG sayılı Direktifin, toplu işçi çıkarılmasına ilişkin 98/59/EG sayılı Direktif hükümleri kapsamına nasıl uygulanması gerektiğinin, belirlenmesini talep etmiştir. Avrupa Adalet Divanı, yapmış olduğu yargılama sonucunda, toplu işçi çıkartılması halinde hamile olan işçilerinde iş sözleşmelerinin feshedebileceğine hükmetmiştir.

* Prof. Dr. Namık Kemal Üniversitesi, Öğretim Üyesi

Gerekçe:

92/85/EG sayılı Direktifin hükümleri, ulusal mevzuata toplu halde işçi çıkartılmasına gidildiği durumlarda, hamile olan işçilerinde iş sözleşmelerinin feshedilebileceği yönünde bir düzenleme ile çatışmamaktadır. Bir işçinin iş sözleşmesinin, hamileliğin başlangıcı anından itibaren analık izinin bitimine kadar olan süreç içerisinde, hamileliğine bağlı olmadan başka bir nedene dayalı olarak feshedilmesi, 92/85/EG sayılı Direktifin hükümlerine aykırılık oluşturmamaktadır. Ancak böyle bir durumda işverenin yazılı bir biçimde fesih kararını gerekçelerini belirtmesi ve bu gerekçelerinde ulusal mevzuata düzenlenmiş olması gerekir. Bu doğrultuda işverenin, toplu işçi çıkartmanın gerekçesini ve işten çıkartılan işçilerin hangi kriterlere göre belirlenmiş olduklarını açıklaması gerekmektedir.

Berlin İş Mahkemesi

Karar Tarihi : 23.3. 2018
Sayısı : 58 Ga 4429/18

Emniyet Teşkilatı tarafından dövme taşıdığı gerekçesiyle iş başvurusunun reddi, haklı neden oluşturabilir.

Özü:

Berlin Emniyet Müdürlüğü tarafından, binanın güvenliğini sağlamak üzere işe alınmak üzere başvuran aday işçinin, dirseğin altında erotik içerikli bir dövme taşıdığı sebebiyle başvurusunun reddi, haklı neden oluşturabilir.

Olay:

İl Emniyet Müdürü, Berlin Emniyet Müdürlüğü binasının koruması göreviyle işe alınmak üzere başvuran davacının başvurusunu kolunun dirsek altı bölümünde taşımakta olduğu dövmenin içeriği nedeniyle, reddetmiştir. Söz konusu dövmede, Tanrıca Diana göğüsleri açık bir biçimde resmedilmiştir. Davacı, açmış olduğu davasıyla yürütmenin durdurulmasını talep etmiş ve böylelikle açık olan iş için başka bir kimsenin istihdam edilmesinin engellenmesini istemiştir.

İş Mahkemesi davacının davasını reddetmiştir. Üst mahkemeye başvuru yolu açık bırakılmıştır.

Gerekçe:

Berlin Emniyet Teşkilatının yapmış olduğu değerlendirme kapsamında bir hataya rastlanmamıştır. Emniyet Müdürlüğünde çalışan bir kimsenin kolunda belirtilen tarzda bir dövme taşıyor olması, vatandaşlar tarafından farklı bir biçimde algılanmasına neden oluşturabilir.

Bunun ile birlikte Berlin Emniyet Teşkilatının, dövmeler ile ilgili uygulamasını yumuşatmış olduğunu, dövme taşıyan kişilerin bu dövmelerin kamuoyu tarafından tarafsızlıkları konusunda kuşku yaratmamaları halinde taşımalarında bir sakınca görmeyecek biçimde, esnetmiştir.

Dortmund Sosyal Mahkemesi

Karar Tarihi : 28.02.2018
Sayısı : S 36 U 131/17

İşyeri ile Hekim ziyareti arasında geçen yolculuk sırasında meydana gelen kaza, iş kazası sayılmaz.

Özü:

Bir işçi, iş saatleri içerisinde, yaklaşık bir saatlik bir hekim ziyaretinin ardından işyerine geri dönerken bir kaza geçirirse, bu kaza tazminata konu oluşturacak bir iş kazası olarak kabul edilemez.

Olay:

Davacı, yaklaşık bir saat süren ortopedistindeki muayenesinden işyerine geri dönerken bir trafik kazasına karışmış ve bu kaza sonucunda yaralanmıştır. Yetkili olan Kaza Sigortası, hekime gidiş ve dönüş yolculuğunun sigorta kapsamında olmayan bireysel bir eylem olduğu gerekçesiyle, bu kazanın bir iş kazası olarak değerlendirilemeyeceğini ifade etmiştir. Davacının Sosyal Mahkeme nezdine açmış olduğu davası reddedilmiştir.

Gerekçe:

Davacı, sigorta kapsamında olan işe geliş gidiş süreçleri kapsamında bir yolculuğu esnasında kazaya uğramamıştır. Bir Hekime yapılan ziyaret, kişinin sağlığını koruması veya sağlığını yeniden kazanması amacıyla yapılan bir eylem olup, bu eylemi doğrudan kişinin bireysel yaşam alanı ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Hekim ziyaretinin, kişinin işgücünü korumak ya da yeniden kazanmasına da katkı sağlayacağı gerçeği burada herhangi bir önem taşımamaktadır. Dava konusu olaya da kaza, işe geliş gidiş sırasında meydana gelmemiştir, çünkü davacı kaza anında sigorta kapsamında bir yolculuğu yerine getirmemiştir.